

Kpl 10,
Viisi vallan linnaketta

S.80-93

Mikä on
pilakuvan
sanoma?

Pilakuvan analysointia

- Euroopan unioni on kuvattu kasvottomaksi isoksi mieheksi, jonka Sinisessä tähtipaidassa lukee englanniksi byrokratia.
- Demokratia on kuvattu naiseksi, joka on paljon pienempi kuin EU. Vaatetus viittaa Kreikkaan.
- Demokratia luovuttaa voiton seppeleen EU:lle. Unionin käsi demokratian olkapäällä symbolisoi myös byrokratian ylivaltaa.
- Taustalla näkyy komission talo. Pilapiirtäjä viitanee siis komissioon ja sen byrokratiaan
- Kuva kritisoi ns. demokratiavajetta. Ilmeisesti unionin byrokratia on lyönyt demokratian tekijän mielestä.

Euroopan parlamentti

- Euroopan parlamentti koostuu 720 jäsenestä, joista Suomesta valittuja on 15. Jäseniä kutsutaan ”mepeiksi”, joka tulee englanninkielisestä nimityksestä Members of European Parliament.
- Valittu voi olla minkä tahansa EU-maan kansalainen, ja suomalainen voi tulla valituksi vaikka Ranskan mepiksi.
- Europarlamenttivaalit eli eurovaalit pidetään 5 vuoden välein. Viime vaalit olivat vuonna 2024, joten seuraavat pidetään vuonna 2029.

Euroopan parlamentti

Parlamentin poliittiset ryhmät

- Euroopan parlamentti jakaantuu eduskunnan tavoin poliittisiin ryhmiin.
- Istumajärjestys noudattaa vasemmisto–oikeisto-jaottelua. Sitoutumattomat istuvat poikkeuksena puheenjohtajasta oikealla.
- Ryhmien suuren koon ja kirjavan koostumuksen vuoksi ryhmäkuri ei ole niin tiukkaa kuin eduskunnassa.

Euroopan parlamentti

Työskentely parlamentissa

- Euroopan parlamentin ja meppien työ on jaettu yhteisillä kalentereilla karkeasti neljään erilaiseen viikkoon:
- Istuntoviikko, jolloin kokoonnutaan Strasbourgissa. Täysistuntoja pidetään lisäksi myös Brysselissä.
- Valiokuntien viikko, jossa mepit työstävät lakiesityksiä valiokunnissa Brysselissä.
- Ryhmäkokousten viikko, jolloin ryhmät muodostavat kantansa Brysselissä.
- Viikko parlamentin ulkopuolella, jolloin mepit tapaavat ihmisiä vaalipiireissään (esim. suomalaiset Suomessa).

Euroopan parlamentti

Valiokuntatyö

- Hankkeita ja lakialoitteita valmistellaan eri aloihin erikoistuneissa valiokunnissa, kuten kulttuuri- ja koulutusvaliokunnassa Erasmus+ -ohjelmaa.
- Valiokunnat koostuvat 20 pysyvistä valiokunnasta, kahdesta alivaliokunnasta ja tarpeen vaatiessa muista väliaikaisista valiokunnista.
- Meppi kuuluu tavallisesti yhteen valiokuntaan varsinaisena jäsenenä ja yhteen varajäsenenä.
- Valiokunnissa muokataan lakialoitteiden tekstit, joten valiokuntatyössä korostuu mepin poliittinen kokemus ja taito.

Video

Kpl 10, Otava: "Parlamentaarikon työ"

Eurooppa-neuvosto

- EU-huippukokous
- Päättää unionin kehittämisestä ja painopisteistä yleisellä tasolla
- Tärkeä sovittelijan rooli jäsenvaltioiden välisissä kiistoissa
- Suuret ratkaisut, erityiset kriisit → rooli korostuu
- Puheenjohtaja eli presidentti (António Costa, Portugal)
  - virkakausi 2,5 vuotta, max 2 kautta peräkkäin
  - unionin kasvot
- Kokoon tuleminen Brysselissä vähintään 4 kertaa vuodessa, lisäksi ylimääräisiä kokoontumisia
- Talouspolitiikka, ulko- ja turvallisuuspolitiikka
- Pyrkimys yksimielisyyteen päätöksissä, tehdään kompromisseja
- Suomea edustaa pääministeri, apuna voi olla yksi ministeri, jos asia sitä edellyttää

Euroopan unionin neuvosto

- Ministerineuvosto
- Säättää lakeja yhdessä Euroopan parlamentin kanssa, tekee kansainvälisiä sopimuksia EU:n ja muiden maiden tai kv-järjestöjen kanssa
- Päättää unionin budjetista Euroopan parlamentin kanssa
- Päävastuussa unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikasta sekä oikeus- ja sisäasioista
- Kokoontuu 10 eri kokoonpanossa, kustakin jäsenvaltiosta yksi ministeri käsittelyssä olevan aihepiirin perusteella
- Päätökset määränemmistöllä, ministerit äänestävät hallitustensa määrittelemien valtuuksien mukaan
- Virkamiehet valmistelevat kokoukset erilaisissa työryhmissä ja komiteoissa
  - Coreper, EU-suurlähettiläiden kokoontuminen viikoittain
- Yksi jäsenvaltio vuorollaan puoli vuotta puheenjohtajavaltio: järjestää ja johtaa kokouksia, voi vaikuttaa siihen mitä asioita käsitellään

Euroopan komissio

- Korkein toimeenpanovalta unionissa
- Tekee lakialoitteet
- Huolehtii unionin jokapäiväisestä hallinnosta ja toimeenpanee neuvoston ja parlamentin hyväksymät päätökset
- Hallinnoi EU:n budjettia eli ohjaa määrärahoja
- Valvoo perussopimusten ja lakien noudattamista jäsenvaltioissa
- Komissiossa on yksi jäsen, komissaari, jokaisesta jäsenvaltiosta
  - Henna Virkkunen 2024-2029, digiasioista vastaava komissaari
  - Komissari ei edusta omaa maataan, huomioitavana koko unionin etu
  - Komissaareilla ”salkut” eli vastaavat tietystä politiikan osa-alueesta
- Kokoontuminen kerran viikossa, päätökset enemmistäänin

Euroopan parlamentti

- Edustaa kansalaisia
- Valitaan vaaleilla
- 720 jäsentä eli meppiä, Suomesta 15 meppiä
<https://www.eurooppalainenensuomi.fi/europarlamentaarikot>
- Mepit edustavat omaa poliittista ryhmäänsä, eivät virallisesti omaa maataan (s.88-89)
- Puhemies ohjaa parlamentin toimintaa, johtaa puhetta ja edustaa parlamenttia, pitää yhteyttä unionin muihin toimielimiin, toimikausi 2,5 vuotta
- Säättää lakeja yhdessä EU:n neuvoston kanssa, mutta ei oikeutta tehdä lakialoitteita
- Hyväksyy talousarvion yhdessä EU:n neuvoston kanssa ja valvoo sen toteutusta
- Hyväksyy komission puheenjohtajan ja jäsenet
- Hyväksyy EU:n uudet jäsenvaltiot ja kansainväliset sopimukset
- Työskentely täysistunnossa ja valiokunnissa
- Euroopan parlamentti toimii kolmessa eri paikassa: Strasbourg, Bryssel, Luxemburg

Euroopan unionin tuomioistuin

- Käyttää ylintä tuomiovaltaa unionille kuuluvissa asioissa
- Valvoo EU-lainsäädännön noudattamista
- Ratkaisee jäsenmaita ja unionia ja unionin toimielimiä vastaan nostetut kanteet
- Antaa ennakkoratkaisuja, jotka vaikuttavat jäsenvaltioiden tuomioistuimiin

EU:n muita toimielimiä

- **Tilintarkastustuomioistuin**
  - Valvoo unionin rahankäyttöä
- **Euroopan talous- ja sosiaalikomitea**
  - Antaa talouspoliittisia lausuntoja ja suosituksia vireillä olevasta EU-lainsäädännöstä
  - Kansalaisyhteiskunnan äänitorvi
- **Talous- ja rahoituskomitea**
  - Seuraa jäsenvaltioiden taloutta ja edistää sisämarkkinoiden toimintaa
- **Alueiden komitea**
  - Edustaa jäsenvaltioiden paikallista näkökulmaa
  - Antaa lausuntoja alueellisesti tärkeissä asioissa

EU:n muita toimielimiä

- **Euroopan keskuspankki**
  - Johtaa ja toteuttaa euroalueen rahapolitiikkaa
- **Euroopan investointipankki**
  - Myöntää lainoja unionin tavoitteiden kannalta tärkeisiin hankkeisiin, esim. ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen ja yritysten tutkimukseen
- **Euroopan oikeusasiamies**
  - Käsittelee kansalaisten, yritysten ja järjestöjen tekemiä kanteluja unionista
  - Toimii välittäjänä kansalaisten ja unionin toimielinten välillä

Tunnista toimielimet -harjoitustehtävä

- Taulukon täyttäminen
- Valitse toimielin tai toimielimet, jotka vastaavat kuvausta

Otava, kpl 10, Taitotehtävä

Tehtäviä

Lue kpl 10, Viisi vallan linnaketta,
s.80-93

Tee tehtävät 1-3, s.93